

Novičar iz slavenskih krajev.

telji so oni posestniki nar večjega dela zemljiš, tudi lastniki vseh svetovnih in vojaških uradov, ter živijo večidel po mestih, kjer so rokodelci ali trgovci; zemljo le tam obdelujejo, kjer se jih je bilo veliko število naselilo, kakor u Armenii in Mali Azii.

Turškega rodú so tudi Turkomani, ki po sredi male Azije in u Armenii se skitajo. Od njih izišli so današnji Turki.

Zraven teh dvéh narodov visoko-aziatskega plemena živi po Turcii še mnogo narodov semitiškega rodú. Taki so Arabi u Arabii, Sirii in Afriki; nar več jih je u Egiptu. Potem so Maroniti in Druzi na Libanonu, Kaldejci u Mezopotamii, Kurdi u Kurdistanu itd.

Nar več je pa Slavjanov, blizo 6 milijonov in 242.000 duš, kateri so: a) Bugari. Ti stanujejo u Bugarii in Tracii, u Carigradu in u Mali Azii. Njih je blizo 4 milione. b) Serblji, stanujejo u knežovini serbski, stari Serbii, Macedonii in drugej. Njih je okoli 1 milion in 162.000 duš. c) Bosnjaki živé med jadrskim morjem in rekami Uno, Savo, Drinom in Ibrom; jih je do 180.000.

Drugi stanovavci Turcije so dalje: Rumunji, blizo 4 milione in 324.000; živé u Vlaškoj, Moldavii in Epiru. — Greki u Tesalii, Mali Azii, po otokih in drugej; jih je čez 4 milione. Arbanasi, jih je 800.000; stanujejo po Arbaneskem itd. — Jermeni, 170.000 duš; nar več jih je u Carigradu, Drinopolju in po nekterih tergovalskih mestih. Ori so gotovo vsi trgovci in rokodelci. — Judje ali Čifuti; jih je čez 180.000; stanujejo večidel po mestih. — Cigani, katerih je nek 150.000; skitajo se po vsem carstvu, naj več po Valahii.

Inostranci so Taljani, Francozi, Angleži, Poljaki, Nemci in mnogo drugih, ktere Turki vse „Franké“ nazivajo. Bivajo po mestih, osobito po Carigradu, in jih je blizo 60.000.

Vsih stanovnikov turškega carstva u Europi je tedaj blizo 15 milijonov in 512.000 duš; u Azii pa 20 milijonov in 700.000.

Smešnice.

— Věš, prijatelj, zakaj se iz posojene bukve tako težko nazaj dobé? — I, kaj? — pozabi se lahko nanje. „Ne“, ga zaverne prijatelj, „zavoljo tega, ampak zato, ker je lože cele bukve, kakor pa njih zapopadek obderžati.“

— K nekemu kotlarju prinese nek kmet stari kotel, da bi ga zamenjal za novega. Kotlar ga zvaga ter pravi, da vaga 8 funtov. Kmet, ki je kotel domá sam zvagal, se čudi, da je zdaj za 2 funta ložji. Kotlar si pomaga kmalo iz zaderge in kmeta vpraša: „Od kod pa ste oče?“ — „Tri ure od tod“, mu odgovori. „A, zdaj pa že imava to reč; kotlovina se medpotoma vsako uro vsuši za pol funta; tega se bote tudi prepričali, kadar bote novi kotel, ki tukaj 11 funtov vaga, prinesli do doma.“

— „Vari se pravdarskih dohtarjev“, je opominjal oče svojega sina; „manj ko bodeš imel ž njimi opraviti, bolje bo za te.“ Sin mu odgovori: „Oče, pa jez sam mislim ta stan nastopiti in advokat biti.“ „Če je pa taka“ — mu odgovori oče — „je to vsa druga; to pa le bodi.“

— Neka sila jezična gospá pride o boleznih dohtarja za svét prašat, pa jezik ji neprenehoma tako teče, da zdravnika ne pusti k besedi priti. Dohtar nejevoljn si ne vé drugač pomagati kakor da ji velí, jezik pokazati in mu ga tako dolgo kazati, dokler bo on govoril. To še le je ustavilo klepetuljo.

Iz Tersta 24. novembra. Drobiža nam je nenkrat jelo pomenkovati, ker se šestice silno v Turcijo pošilja in ž njimi kupčuje, tako celò, da je denarstvo vodstvo in deželno poglavarstvo primorano bilo, to nepostavno kupčijo s šesticami v novič ostro prepovedati, ker se je sploh jelo tožiti, da ljudje ne morejo menjati bankovcev. — Vino nam se pridno iz Ogerskega vozi, ki se tukaj drago prodaja, ker domačega nimamo skoraj nič, in še to, kar ga pride po morju, je sila drago, ker je plesnjivec v zahodnih deželah skoraj vse grojzde pokončal. Kdo bi bil pred nekterimi leti mislil, da se bo svet tako preobrnul, da nam se bo vino iz vshoda vozilo! — Turšice se je na severni obali jadranskega morja srednjo mero pridelalo, ker ji je huda suša močno škodovala; olja se obilo nadjajo, tudi krompir ni tako gnjil, kakor poprejšne leta. — Močno nas je razveselil „Koledarček“ za leto 1854. Vém, da vredništvo ne terpi, da bi se njegove dela hvalile v lastnem listu, vendar saj to mi dovolite povedati, da vsacemu, kdor ga je že bral, izversto dopade. Z Bogom!

Iz Celja 23. nov. Pri nas je hladna pa lepa jesen. Listje po drevju, tamno-rumeno, višnjevo ali blede, popada malo po malo na tla; pevalice in drugi ptičiki popusajo gojzadne prebivališa, in tihota in pustinja vladate po planinah in poljih. Narava pripravlja se k zimskemu spanju.

U nedeljo 20. novembra zgubilo je Celje verliga mestjana. Umerl je namreč nagloma po mertudu gosp. J. B. Jeretin, posestnik okrožne tiskarne in mestni odbornik. Bil je rajni čiljiv in pošten mož, prijatelj slovensine, goreč za blagostan domovine svoje, posebno pa zmirej pripravljen, kaj občekoristniga podpirati ali revnim priskočiti. Pogorelecem, poškodovanim ali drugim nesrečnikom je po prizadetju njegovem marsiktera lepa pomoč dotekla. Naj torej mirno počiva v zemlji domači!

J. Š.

Iz Železnikov 24. nov. Kakor sploh fužine so tudi Železniki od visocih hribov obdani, kjer na majhnem prostoru veliko ljudi prebivati mora. Da domača kmetija v takih krajih potrebam živeža nikakor ne dostoji, je očividno in tudi sploh znano. Železniki štejejo čez 1400 prebivavcev, in večidel za vse se mora potrebna hrana od daleč, večidel iz Krajna in Loke, pripeljavati, posebno pa še letos, ko je toča okolico našo dvakrat tako neusmiljeno poklestila, da tudi naj boljši kmetje živež kupovati morajo. Pri vsem tem imeli nismo tukaj terga, dokler se ni naše županijstvo, posebno željam delavcev vstreci, s prošnjo na slavno c. k. deželno poglavarstvo obrnilo: naj bi vsaki četrtek v Železnikih teržni dan dovolilo, kar se je po vis. dopisu od 3. septembra t. l. tudi zgodilo z opombo: ako na četrtek kak zapovedan praznik pade, naj je teržni dan pred ta dan. Bilo je to scer po Ljubljanskem nemškem časniku naznanjeno, vendar od več strani naprošen, omenim tega za večega razglašenja voljo tudi v „Novicah“, in ob enem tudi v imenu Železnikarjev kupčevavce okoli Loke in Krajna povabim, naš terg pogostoma obiskovati, ker se bo tu gotovo sledni četrtek mnogo živeža spečati dalo. Zvest sem si, da tudi naši Tominski sosedje naš terg pogostoma obiskovali bodo, ker so do zdaj navadno v Loko po žito hodili, zakaj kar Tominska dolina od Gorice za živež dobiva, mora od sv. Lucije na mostu do Podberda, okoli 6 ur dalje, vse na tovorih prenešeno biti, kar je pa silno težavno. Posebna dobrotá bo tedaj za odotne prebivavce, ako se nova cesta skoz Tominsko dolino res do konca izdela in s cesto naše doline sklene; — možu, ki se je po naznanilu gosp. Soriškega tega dela že pripjel, bo mnogo ljudi serčno hvaležno. J. Levičnik.